

03. Oktober. 2018

UKA 2018/7

Bentiaraq Ottosen

2019-mut aningaasanut inatsisissatut siunnersuut

(Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoq)

Aallaqqaasiullugu oqaatigissavarput, inatsisartut ukiuat nutaaq aallartilaaginnartoq, Atassut-mit uggoriinnarnagu, Partiip Naleqqap aningaasaqarnermut Naalakkersuisuuffik tamatsinnut pingaaruteqaqisoq unitsillugu, suleqatigiissutissagut amerlaqisut innuttaasuniillu isumalluarfigineqaqisut, Naalakkersuisooqatigiinnermiit animmata.

Qujanaqisumilli Demokraatit suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarfiginerisigut, qinerseqqinnissaq pinngitsoortinneqarpoq, ikinnerussuteqarlunilu Naalakkersuisooqatigiinnissamik ingerlaqqissinnaanngorluni. Akisussaaffik angisooq pisussaaffippassuarnik inuiaqatigiillu ingerlaqqinnissaannut pingaaruteqaqisoq Atassut-ip peqataaffigerusuppaa.

Naalakkersuisut 2019-mut aningaasanut inatsisissatut siunnersuutaannut Atassut-mit imatut oqaaseqarfigissavarput.

Atassut-mit 2019-mut aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip inatsisartuni piffissaq imaalereersumut isumaqatigiinniutigineqarnissaanut isumalluarpugut.

Pisariaqarpoq inatsisartuni ataatsimoornissarput, nunatta aningaasaqarnera ilorraap tungaanut suli annertusartuarnissaanut aqutissiuussinissarput minnerunngitsumillu siunissami qinikkat innuttaasullu sanaartugassassanut akissaqartikkumallugit kissaaterpassuinut naammassinniarnissarput.

Atassummit 2019-mut aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip tunngaviatigut isumaqatigaarput, isumalluarfigalugulu. Ukiuni kingullerni aningaasatigut nunatsinni unammillernartup aqqani inissisimalluta pivugut, taamattorli periarfissarpassuarnik ulikkaangaarluta aningaasatigut imminut napatinnerunissarput anguniarlugu oqallittarsimalluta. Periarfissalli ilagivaat, Sanaartornikkut, Inuusutissarsiutitigut siuarsaanikkut naleqqusaanissaq, ilorraalli tungaanut aningaasarsiornitsinnut nammineq pilersornissatsinnik suli nukittuneraluta ingerlanissatsinnut. Tamakkuli ineriartorteqqinnissaanut iluaqutaasumik timaliiniitsigut anguneqarnissaa pillugit suliat ingerlateqqinneqartut siunissami iluaqutaalluarumaarnerat isumaqatigilluinnarparput, uanili puigussanngilarput siunissaq ungasinnerusoq isigalugu nunatta aningaasaqarneranut aaqqissuusinnissaq pineqartoq timaligaalluarluni aaqqissuunneqassasoq.

2019-mut Aningaasanut inatsisissatut siunnersuut iluani **mittarfissualiornissamut** isummersornerit annertuut inuiaqatigiit akornanni oqallisaasimaqaat tassani inuiaqatigiit ernumassuteqarnerat ilisimavarput, kisiannili isumallualernitsinnut pequtaavoq mittarfissuliornissamut pilersaarusernerit tulliuttut aningaasaleqqinnissai ammaanneqarmata, qujanaqaarliuna Qallunaat Nunaata naalagaaffia aalajaassuseqarnermigut mittarfissualiornissamik Nuummi aamma Ilulissani aningaasatigut nunatsinnitapiissutigineqarsinnaasut ilanngunneqarsinnaaneri periarfissat ilagisinnaammassuk. Saniatigulli Qaqortoq Mittarfittaarnissaa tuaviortumik naammassineqarnissaa nunatta karsianit toqqaanartumik aningaasalersornissaa tamatsinnut qanilliallatsimmat. Pilersaarutilli tamakkiisumik naammassisinnaaqqullugit tamakkiisumik Atassut-ip ammaffigalugit oqaatigissavaa.

Mittarfiit ukiuni tulliuttuni aaqqissuussaananerannik annertusaaneq anguniarneqartoq ilisimavarput, tassanilu mittarfeeqqat sanaartornissaanut aningaasaliisoqarpoq, soorlu pineqartut Tasiilaq, Ittoqqortoormiit, Qeqertarsuaq, Kangaatsiaq, Qasigianniguit, pilersinniakkamik pilersaaruserneq 2019-imi aallartittussatut aningaasaliiffigineqarnerat 2019-imi aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi allaqqavoq. Aappaatulli Narsaq aamma Nanortalik pilersaaruseriukkamik pilersaaruserneq 2020-mut aallartittussanngorlugit aningaasaliiffigineqarnerat pilersaaruserneqassasoq allaqqalluni.

Taakku siunniusimaneqartut qulakkeerlugit siunissami naammassinissaat aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi 2019-imi illersorneqarput, taamaammat nuna tamaat isigalugu angallannikkut iluarsartuuseqqinnerit pilersaaruserluakkamik timitalernissaat aallarnisarneqassapput.

Atassut-ip qineqqusaarnermini anguniartuarsimavaa **utoqqaat illersuisoqalernissaat**, tamannali aamma pissusissamisoorpoq utoqqarnut illersuisumik pilersitsinikkut. Utoqqartaqarpugut pisinnaalluartunik, imminnullu pilersorsinnaalluartunik kisianni aamma utoqqartaqarpugut annertuumik pisariaqartitsisinnaasunik, Atassummiillu ukiorpassuarni utoqqaat pisariaqartitsinerat naapertorlugu tusaaniarsimavagut. Nalunngilarpummi Innarluutilinnut illersuisoqarluta aamma Meeqqanut illersuisoqarluta taakkulli naligalugit utoqqaat pisinnaatitaaffiisa qaffassartuarnerasigut naatsorsuutigaaarpud naappertuutumik inatsisit atuutsinneqartut peqatigalugit inuiaqatigiinni naammagisimaarineqarlutik inissisimanissaat anguneqassasoq.

Akilerartarnikkut nalimmassaaqinnissaq anguniarlugu annertuumik suliassaqarpugut, siunissaq ungasinnerusoq inuiaqatigiinni akilerartarnikkut pitsaaneruserumik peqqinnaruserumillu akileraruseruserinissatsinnik suliqaarnissarput pinngitsoorneqarsinnaanngilaq. Atassummit oqarpugut siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu akilerarutitigut appaanissaq siunertarineqassasoq, ullumikkummi inuiaqatigiit akornanni avaqqunneqarsinnaanngilaq suliffissaqartitsiniarnissaq.

Suliffeqarfiit akilerarutaasa siunissami annertuumik apparnissaat naatsorsuutigineqassaaq, tassami nunatsinni ineriartortitsitineq anguniarlugu suliffeqarfiit akilerarutaasa appaavigineqarnissaat suliffeqarfimmut aningaasaqarnikkullu peqqinnartumik nunatsinnut timitaliinissaat anguneqarsinnaasooq naatsorsuutigigatsigu.

Suliffissaaleqisut minnerpaamik 5%-i ataaniilernissaat ukiuni tullittuni anguniagassaraarput, aningaasanut inatsisissap 2019-imut naammassineqartigani sukataarullugu peqataaffigerusupparput. Nunatsinnimi kinguneqartussaammat alloriarnermik annertuumik unammilleqatigiinnerup aqqani inissimalertilluta, taamaammat uani qinigaaffimmi suliffissaaleqisut 5%-i ataaniilernissaat Atassummit annertuumik sulissutigerusupparput.

Taama 2019-mut aningaasanut inatsisissap siullermeerneqarnerani Atassut-miit oqaaseqarfigaarput, siunnersuutip Inatsisartut Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaannut ingerlaqqinnissaa innersuutigaarput.